

مناسک حج

مطابق بافتاوا می

حضرت آیت الله العظمی علوی کرکائی مدظلہ العالی

سرشناس: علوی گرگانی، محمد علی، ۱۳۱۷-

عنوان و نام پدیدآورنده: مناسک حج / مطابق با فتوای علوی گرگانی
مشخصات ناشر: فقیه اهل بیت (ع)، ۱۳۹۲ / مشخصات ظاهری: ۳۲۰ ص.
شابک: ISBN978-600-92316-9-0

فهرست: ریسی: براساس اطلاعات فیما

ویرایش: ضمیمه دعای امام حسین (ع) در روز عرفه

۱. حج - ساله علمیه. ۲. فقه جعفری - رساله علمیه. ۳. دعای روز عرفه.

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۸ ۸/ع ۸۸۸/۸ BP
دیوبی: ۲۹۷/۳۵۷

مناسک حج

مطابق با فتوای حضرت آیت الله العظمی علوی گرگانی، مد ظله العالی

۵۵۲

- ناشر..... فقیه اهل بیت ه
نوبت چاپ..... اول/ ۱۳۹۱ هـ ش - ۱۴۲۳ هـ ق
چاپ..... قدس/قم
قطع..... جیبی
تیراژ..... ۲۰۰۰ نسخه
قیمت..... ۳۵۰۰ تومان

ISBN 978-600-92316-9-0

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۳۱۶-۹-۰

۵۵۲

۵۵۳

مراکز پخش:

- قم - خیابان شهدا (صفائیه) - کوچه ۳۶ - پلاک ۸ / کد پستی: ۳۷۱۵۶۱۶۹۷۳
تلفن: ۷۷۴۱۱۳۲ - ۷۷۴۱۱۱۱ - دورنگار: ۷۷۴۳۸۹ (۰۲۵۱)
تهران - میدان قیام - بلوار قیام - روبروی شهرداری - پلاک ۹۶
تلفن: ۲۳۱۲۴۴۷۱ - ۲۳۱۲۳۴۸۹ - دورنگار: ۲۳۵۵۵۶۱۲ (۰۲۱)
مشهد - چهارراه شهداء - خیابان آزادی - آزادی ۷ تلفن ۲۲۵۲۹۲۳ (۰۵۱۱)
گرگان - خیابان امام خمینی (ره) - سرچشمه - روبروی درمانگاه هاشمی - پلاک ۱۰
تلفن: ۲۲۴۷۷۷۷ (۰۱۷۱) - دورنگار: ۲۲۲۲۱۷۹ (۰۱۷۱)

فهرست مطالب

۵.....	فهرست مطالب
۹.....	پیشگفتار
۱۳.....	مقدمه
۱۶.....	شرایط وجوب حجّه الاسلام
۳۰.....	مسائل متفرقه استطاعت
۳۶.....	وصیت به حج
۳۹.....	نیابت در حج
۴۶.....	حجّ استحبابی
۴۸.....	اقسام عمره
۵۰.....	اقسام حج
۵۰.....	صورت حجّ افراد و عمره مفرده
۵۴.....	صورت حجّ تمتّع اجمالاً
۵۶.....	محل احرام عمره تمتّع
۶۳.....	مسائل متفرقه میقات
۶۷.....	واجبات احرام
۸۰.....	مستحبات احرام

۸۴.....	مکروهات احرام.....
۸۵.....	محرمات احرام.....
۱۲۱.....	مسائل متفرقه محرمات احرام.....
۱۲۳.....	مستحبات دخول مکه معظمه.....
۱۲۴.....	آداب دخول مسجد الحرام.....
۱۲۸.....	طواف واجب و بعضی از احکام آن.....
۱۳۰.....	واجبات طواف.....
۱۵۹.....	مسائل متفرقه طواف.....
۱۶۲.....	آداب و مستحبات طواف.....
۱۶۶.....	نماز طواف.....
۱۷۱.....	مستحبات نماز طواف.....
۱۷۲.....	سعی و بعض احکام آن.....
۱۷۹.....	مسائل متفرقه.....
۱۸۰.....	مستحبات سعی.....
۱۸۶.....	تقصیر و بعض احکام آن.....
۱۸۸.....	مسائل متفرقه تقصیر.....
۱۸۸.....	تبدل حج تمتع به افراد.....
۱۹۰.....	احرام حج.....
۱۹۳.....	مستحبات احرام حج تا وقوف به عرفات.....

۱۹۵.....	وقوف به عرفات
۱۹۹.....	مستحبات وقوف در عرفات
۲۰۶.....	وقوف به مشعرالحرام
۲۱۴.....	مستحبات وقوف به مشعرالحرام
۲۱۷.....	واجبات منی
۲۲۲.....	مستحبات رمی جمرات
۲۳۲.....	چند مسأله راجعه به بدل ذبیحه
۲۳۷.....	مسائل متفرقه های
۲۳۸.....	مستحبات هدی
۲۴۵.....	مسائل متفرقه حلق یا تقصیر در حرم
۲۴۷.....	مستحبات حلق
۲۴۷.....	واجبات بعد از اعمال منی
۲۵۴.....	مستحبات طواف حج و نماز آن و سعی
۲۵۹.....	بیتوته به منی
۲۶۱.....	مسائل متفرقه بیتوته به منی
۲۶۲.....	رمی جمرات سه گانه
۲۷۰.....	مسائل متفرقه رمی
۲۷۱.....	مستحبات منی
۲۷۳.....	مستحبات دیگر مکه معظمه

- ۲۷۶..... استحباب عمره مفرده
- ۲۷۶..... طواف وداع
- ۲۷۸..... محصور و مصلود
- ۲۸۷..... ۳۲ مسأله مهم و محل ابتلاء در حج و عمره
- ۲۹۸..... نهای امام حسین (ع) در روز عرفه

www.ketab.ir

پیشگفتار

﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا

وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ﴾ (حج/۲۷)

حجّ لَبَّيْكَ به دعوت و آوای ابراهیم علیه السلام است که پس از بناء بیت الله الحرام، با فرمان پروردگار سبحان، هر سوار و پیاده‌ای را از هر گوشه‌ی عالم به ادای مناسک حج و زیارت کعبه فرا می خوانند.

طبق روایات، حجّ فریضه‌ای الهی و رکنی از ارکان دین است، تا کعبه پابرجاست، دین هم استمرار دارد: «لَا يَزَالُ الدِّينُ قَائِمًا مَا قَامَتِ الْكَعْبَةُ» (کافی، ج ۴، ص ۲۷۱)

و آن هنگام که مردم به حج بی‌اعتنایی کنند، عذاب الهی بر آنان فرود می‌آید؛ «لَوْ تَرَكَ النَّاسُ الْحَجَّ، لَتَرَكَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ.» (وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۲۱)

«حج» فیض‌های ویژه و منحصر به فرد و جامع معارف الهی و دینی است. تمامی عبادات است. حج همچون زکات و خمس، عبادی است، همچون نماز عبادتی بدنی و قولی، همچون جهاد باطنی علمی و وجودی و همچون روزه عبادتی عدمی و امناسکی است.

از جنبه‌ی فردی، حج نشانه‌ی عبودیت محض و خضوع و خشوع خالص در پیشگاه حضرت حق است و از این رو برآورنده‌ی مهمترین آرزوی بشر، یعنی فلاح و رستگاری اوست، با ادای حج، گناهان بخشیده می‌شود و پاداشی جز بهشت برای آن نیست، زائران بیت الله الحرام، ضیوف خدای رحمان و دعایشان مستجاب است.

از جنبه اجتماعی حج در میان همه‌ی فرائض اسلامی بی‌همتا است، مظهری از قدرت و عزت و اتحاد امت اسلامی است.

درباره‌ی مسائل امت اسلامی و جهان درس و عبرت نمی‌آموزد.

حج و زیارت کعبه‌ی مکرمه، عبادت است و تحقق اهداف و آثار مورد انتظار از آن، در گرو آن است که این مناسک روحانی دقیقاً بر طبق دستور شرع انجام شود. گستردگی و پیچیدگی احکام فقهی حج با هیچ عبادت دیگری قابل مقایسه نیست.

هنگامی که زرارو بر امام صادق علیه السلام، عرض کرد: چهل سال است، درباری حج می‌پرسم و شما پاسخ می‌دهید، حضرت فرمود: «يَا زُرَّارُ بَيْتُ اللَّهِ إِلَيْهِ قَبْلَ آدَمَ بِالْفِي عَامٍ تُرِيدُ أَنْ تَفْنِيَ مَسَائِلَهُ فِي أَرْبَعِينَ عَامًا» (رسالة البیة، ۱۱، ص ۱۲). بیتی که دو هزار سال پیش از آدم محلّ ادای مسائلی حج بوده است، انتظار داری مسائل آن در مدت چهل سال به انجام رسد.

اهمیت و حساسیت فوق، وظیفه‌ی شرعی زائران خانه‌ی خدا را نشان می‌دهد که به‌طور دقیق مناسک را فرا گرفته و با آگاهی، به تکلیف خود، بر طبق فتوای مرجع تقلیدشان

عمل کنند.

از این روی کتاب حاضر «مناسک حج» توسط بخش
استفتائات دفتر حضرت آیه الله العظمی علوی
گراگانی «دام ظلّه» با سبکی جدید تهیّه و تنظیم شده و با
آخرین نظرات و فتاوی فقهی ایشان در مسائل حجّ و
همچنین ترجمه حاشیه معظم له بر تحریر الوسیله حضرت
امام علیّه تطبیق یافته و به خوانندگان عزیز تقدیم می گردد.

حرم المقدسه ۱۴۳۴